

KURJER WARSZAWSKI.

Wydawanie poranne.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.
Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz. w niedzielę i święta od 10 do 1 w poł.

PRENUMERATA.
Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano a nadto wychodzi stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych dodatkowi porannemu.
Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.
Oddzielna przedpłata na dodatk poranny przyjmowaną być nie może.

Dziś: Rajmunda Wyznawcy.
Sobota: Idziego Opata.
Niedziela: Pociasz. N. Marji P.
Poniedziałek: Bronisławy Pan. M.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 8.
Zachód 6 52.
Długość dnia godzin 13 44.
Ubyło 2 59.

Wschód księżycy o godzinie 11 minut 44 w.
Zachód 3 14 w.
Wysokość wody na Wiśle st. 3 c. 3.
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 14° R.

Wtorek: Rozalji Pan. P.
Środa: Justyniana Bisk.
Czwartek: Zacharjasza Pror.
Piątek: Reginy. P. M.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administracji nr 111.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Świętosława, jutro Dzierżysława.
Zgromadzenia: Posiedzenie komisji technicznej komitetu kwalifikacyjnego. (Biuro zarządu kanalizacji i wodociągów, Bracka—7 wieczorem.)
Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Kraków. Przedm. Nr 15—od 10-ej rano do 6-ej po południu.) — Salon artystyczny s; ólki malarzy i rzeźbiarzy warszawskich. (Plac Teatralny Nr 7—od 10-ej rano do 6-ej po południu.) — Wystawa obrazów Krywulta. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 6-ej po południu.)
Teatr: Letni: dziś „Wielki człowiek do małych interesów”, jutro opera; — Nowy: dziś „Baron cygański”, jutro „Dom przy ulicy Urwńskiej” (1-szy raz). (8 wieczorem.)
Teatryki: Woda wil: dziś „Ojciec Konstanty”; — Alka m bra: dziś „Walka o córke”; — Bellevue: dziś „Indygo, czyli 40-tu rozbójników”. (8 wieczorem.)
Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na nastawy znajduje się na dzień dzisiejszy rs. 4483 kop 93.
Pożyczki wydawane będą. Wykup i prolongata uskuteczma się od 9-ej rano do 1-ej po południu i od 4-ej do 5-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

W drugim tutejszem gimnazjum żeńskim — jak donosi *Warsz. dniewn.* — utworzony będzie równoległy oddział w klasie V-ej. Cztery niższe, oraz wstępna klasa tegoż gimnazjum, już oddziały równoległe posiadają. Również i w czwartym gimnazjum żeńskim utworzoną będzie równoległa klasa pierwsza.
Warsz. dniewn. donosi: Ponieważ zdarzają się wypadki, że dzieci prawosławne, oddane do prywatnych zakładów naukowych, pozostają bez nauki religji, zażądano od wszystkich prywatnych zakładów naukowych Warszawy wiadomości o liczbie wychowawców prawosławnych, z nadmienieniem, kto ich uczy religji.

Opublikowane zostały nowe przepisy, dotyczące się otwierania i utrzymywania w Królestwie Polskiem szkół żydowskich, zwanych chederami. Przytaczamy tu najważniejsze ustępy nowego prawa. Pozwolenie na otwarcie chederu wydaje kurator okręgu naukowego warszawskiego na wniosek dyrektora szkół. Pragnący więc założyć szkołę religijną dla dzieci żydowskich, winien wnieść prośbę do kuratora na ręce dyrektora szkół. Przy podaniu wymagane są: świadectwo zatwierdzonego przez rząd rabina, co do znajomości zasad religji i języka hebrajskiego; świadectwo konduity od władzy miejscowej. świadectwo komitetu nadzorczego nad chederami, że lokal obrany na cheder odpowiada przepisany warunkom; piśmienne zobowiązanie melameda, że uczniowie jego uczyć się będą także języka ruskiego, że jeżeli sam nie posiada na to kwalifikacji, trzymać będzie nauczyciela (imiennie wskazanego), lub wreszcie posyłać będzie uczniów swoich do najbliższej szkoły. Dzieci nie mające 6 lat wieku do chederu przyjmowane być nie mogą. Uczniowie muszą codziennie słuchać wykładu języka ruskiego i mówić nim przynajmniej dwie godziny. Melamedom wolno wykladać inne także przedmioty nadobowiązkowe, wszelako z tem zastrzeżeniem, że oprócz religji i języka hebrajskiego, wszystkie przedmioty wykładane być mają po rusku. Sami melamedzi obowiązani są nauczyć się języka ruskiego, na co będzie im wyznaczony czas określony. Książek do wykładu używać można tylko dozwolonych przez władzę. Uchybienie przepisom powyższym pociąga za sobą odpowiedzialność melameda przed sądem w myśl prawa z dnia 18 (30) stycznia 1841-go r. o szkołach i nauczycielach prywatnych w Królestwie Polskiem, oraz rozporządzenia z d. 26-go października (7-go listopada) 1842-go r. Przedstawiając melamedów do pozwolenia na otwarcie chederów, dyrektorowie szkół mają baczyć, aby liczba chederów nie przechodziła 5 na 1,000 dusz ludności żydowskiej.

Z powodu wydalenia z warszawskich szkół niedzielno-rzemieślniczych terminatorów, którzy uczęszczali na lekcje nierogularnie, bez uzasadnionych do tego powodów, obecnie wakuje w tych szkołach 283 miejsce, a mianowicie: w jednoklasowych: w I-ej (Podwale nr. 22) 3 miejsca, w VI-ej (Praga, Kościelna nr. 2) 3 miejsca, w VII-ej (Nowy Świat nr. 5) 4 miejsca, w X-ej (Hoża nr. 51) 5 miejsce, w XII-ej (Krucza nr. 17) 6 miejsce, wreszcie w XIII-ej (Praga, Moskiewska nr. 387a) 8 miejsce; w dwuklasowych: w II-ej (Plac św. Aleksandra nr. 13) tylko w drugiej klasie 2 miejsca, w IV-ej (Praga, Moskiewska nr. 387a) tylko w drugiej klasie 11 miejsce, wreszcie w VII-ej (Tamka gmach instytutu św. Kazimierza) tylko w drugiej klasie 16 miejsce; w trzyklasowych: w I-ej (Nowolipki nr. 5, gmach drugiego gimnazjum męskiego) w pierwszej klasie 5, w drugiej 3 i trzeciej 14 miejsce; w II-ej (Gęsia nr. 9) w pierwszej klasie 11, w drugiej 4 i w trzeciej 20 miejsce; w III-ej (Złota nr. 34) w pierwszej klasie 12, w drugiej 8 i w trzeciej 10 miejsce; w IV-ej (Aleja Ujazdowska, gmach czwartego gimnazjum męskiego) w drugiej klasie 1 i w trzeciej 6 miejsce; w V-ej z kursami wieczornymi (Złota nr. 53) w pierwszej klasie 19, w drugiej 21 i w trzeciej 14 miejsce; wreszcie w czteroklasowych: w I-ej (róg Pięknej i Marszałkowskiej, gmach V-go gimnazjum męskiego nr. 65) w pierwszej klasie 3, w drugiej 13, w trzeciej 17 i w czwartej 19 miejsce; w II-ej (Jezuicka nr. 4, gmach szkoły realnej) w pierwszej klasie 3, w drugiej 11 i w trzeciej 11 miejsce.
W ostatniej *Gazecie policyjnej* czytamy, co następuje: „J.W. minister spraw wewnętrznych w cyrkularzu z d. 12-go kwietnia r. b. za nrem 7-ym, wydanym w oddziale ziemskim, komunikując o Naj-

DWA LOSY,
SZKIC Z ŻYCIA
Przez
J. Alysse
(Dalszy ciąg.)
— Możeby pani była łaskawa dać tymczasem której innej zastępstwo.
— Panno Anuol! Jak pani myśli, czyby to można? — rzekła właścicielka, zwracając się do zarządzającej szwalnią.
— Ale to się na nic nie zdało! To trzeba specjalistki! — odparła cierpko zarządzająca, u której dziewczęta nie miały łaski.
— Ja myślałam, że możeby Pilnicka? Ona dosyć wprawnie szyje — próbowała jeszcze właścicielka.
— Jak pani chce! Ale ja żadnej odpowiedzialności na siebie nie biorę, jak co będzie niedokładnie! burknęła panna Anna.
— Ha, jeżeli pani tak uważa, to nie ma co, trzeba zaraz zrobić ogłoszenie w *kurjerze* — pośpieszyła z od powiedzią „pani,” nie chcąc się narażać swej sławotyce.
— Chciałam panią jeszcze prosić o pensję Flor-ki — odezwała się Julka, widząc, że właścicielka zabiera się do wyjścia.
— A za te kilka dni?
— Oua proszę pani opuściła tylko dzieśmi dni.
— Więc cóż? — zapytała ostro pani.
— Ja myślę, że pani będzie taka dobra i nie wytraci jej tego...
— Ale ja przecież przez to miałam stratę w robocie!...
— Cóż ona temu winna? Wszak to dopiero pierwszy raz przez całe dwa lata!
— To i cóż? Nie mogę przecież iacić za nic w tak ciężkich czasach.

I odtrąciwszy z 10 rs. owe dziesięć dni, co przeszło 3 rs. wyniosło, resztę oddała Julce, która z zaciśniętymi z gniewu ustami pokój opuściła.
Przyszedłszy do domu, zataiła przed Florką i utratę miejsca, jaka czekała biedne dziewczę i owe potrącone 10 dni choroby.
Życie biednej Julki, od czasu choroby Florki, staowało się podwójnie przykrem. Zapracowana bowiem dzień i noc, nie miała nawet nikogo, przed kimby się użalić mogła, ktoby jej w strapieniu dał otuchy...
Florcie nie mówiła nic, nie chcąc pogorszać jej zdrowia; Ludwik zajęty egzaminami, pomimo szczerzego współczucia, rzadko teraz przychodził; Doradzka zajęta wyjazdem do Ciechocinka, dokąd niby dla zdrowia córceczek jechała, biegła od rana do wieczora za strojami...
Pozostawał więc tylko Alojzy. Ale jego Julka w stancyjce, gdzie leżała chora, przyjmować nie mogła; ograniczała się zatem na kilkuminutowej z nim rozmowie w sieni, gdy się przyszedł o zdrowie Florki zapytać.
Niezależnie od tych moralnych przykrości — brak środków materialnych najmniej ją bolał.
Pragnąc bowiem ratować przyjaciółkę, robiła wszystko, co tylko do polepszenia jej zdrowia przyczynić się mogło. Kupowała jej mleko, kazała smażyć świeże mięso, zdobyła się nawet na butelkę wina — wszystko to jednak pochłaniało pieniądze z taką trudnością zdobyte, i Julka pytała z rozpaczą: co dalej będzie?
Jednego dnia, nie mając już nawet za co kupić pomarańczy, której chora zażądała, zaczęła rzewnie płakać.
— Nie martw się, Julciu! — rzekła łagodnie Flor-ka. — Cóż robić? Da Pan Bóg, wyzdrowieję, będzie nam lepiej!
— Ale teraz co pocniemy! Zkąd wziąć?!
— Wiesz, przyszła mi jedna myśl.
— Cóż takiego?

— Trzeba zawołać handlarki i sprzedać te dwie moje suknie.
— Ależ Florciu, co znowu?!
— Trudno! Zresztą i tak jużbym ich pewnie nosisię nie mogła...
— A to dlaczego?
— Okropnie zeszczuplałam... Stanik na nic będzie zupełnie...
— Można pozakładać.
— Ale przedewszystkiem musimy przecież żyć... a ty nie masz ani grosza!...
Julka już na to nic nie odpowiedziała.

XIII.

Choroba Florki, która wciąż trwała nie obiecując żadnej zmiany na lepsze, nie samą tylko Julką interesowała.
Pomijając poczciwego Ludwika, dowiadującego się o jej zdrowie, o ile mu tylko czas na to pozwalał i Doradzkiej, która przychodziła niekiedy, bardzo troskliwie interesował się chorą — p. Alojzy.
Zainteresowanie się jego nie było jednak bezinteresownem.
Nie mogąc odwiedzać dziewcząt, jak dawniej, Alojzy obawiał się, że takie oziębienie stosunków źle może wpłynąć na rozwijające się ku niemu uczucia Julki.
Obmyślając tedy tak i owak, dopytywał się starannie Doradzkiej o stan zdrowia Florki, a gdy ta upewniła go, że to się coś na bardzo długo zanosi, przyszedł do przekonania, że mu nie innego nie pozostaje, jak szukać sposobności widzenia Julki przy wyjściu jej z magazynu, aby ją następnie do domu doprowadzić.
Pomysł ten, acz bardzo „sentymentalny” przypadł mu jednak do myśli, jako ułatwiający widzenie z Julką, która nie wychodząc teraz nigdzie, z magazynu szła wprost do domu, śpiesząc do chorej przyjaciółki.
(Dalszy ciąg nastąpi.)

wyższym reskrypcie z d. 12-go marca, co do powołania w r. b. do ćwiczeń wojskowych, zaliczonych do rezerwy niższych stopni piechoty oraz artylerji pieszej i fortecznej, terminów służby z lat 1883-go i 1878-go, raczył między innymi wyrazić, ażeby instytucje rządowe i społeczne oraz osoby prywatne rezerwistów, którzy zostaną powołani do ćwiczeń wojskowych, nie pozbawiały obecnie zajmowanych przez nich w tych instytucjach i u tych osób miejsc i posad, urzeczywistnienie czego, jak się zdaje, nie powinno napotkać przeszkód wobec krótkotrwałego (21 dniowego dla Warszawy) terminu ćwiczeń wojskowych. O powyższem p. o. oberpolicmajstra m. Warszawy podaje do powszechnej wiadomości.

W myśl nowo wydanych przepisów, budżety dochodów i rozchodów tutejszych kolei mają być uprzednio zatwierdzone przez ministerjum. Z tego powodu w zarządach kolejowych przygotowują już projekty budżetów, ażeby we właściwym czasie otrzymać zatwierdzenie.

Nadkonduktorem i konduktorem kolei terespolskiej, prowadzącym pociągi towarowe i gospodarcze, wynagrodzenie za wiorstowe zmniejszone zostało do 40 kop. za 100 wiorst.

Wywóz węgla za granicę przez stację Aleksandrów został znacznie ułatwiony z powodu obniżenia opłat taryfowych. Ulga ta jednak trwać będzie tylko do dnia 1-go listopada r. b.

Kursujące pomiędzy stacjami Praga-Mrozy na kolei terespolskiej pociągi osobowo-miejscowe z d. 1-go października zostaną zniesione. Z chwilą nastania pory chłodniejszej również nie będą wyprawiane pociągi spacerowe.

Władze miejskie i policyjne zauważyły, iż brukowanie przestrzeni między szynami kolei konnej dokonywane jest niestarannie. Mianowicie tolerowane jest znaczne podwyższenie poziomu między szynami, co stanowi wielką niedogodność dla przejazdu i naraża na szwank ekwipaże. Wskutek tego zalecono Towarzystwu kolei konnych, ażeby bruki dawane były porządnie i bez naruszania ogólnego profilu ulicy.

Departament medyczny w Petersburgu rozpatrywał przedstawione mu dokumenty, dotyczące składu chemicznego wody, dostarczanej przez wodociągi warszawskie. Na zasadzie danych naukowych i specjalnych badań, departament medyczny w tych dniach zawiadomił p. prezydenta miasta, iż woda, przechodząca przez filtry, jest dostatecznie oczyszczoną, nie zawiera szkodliwych substancji, do picia i gotowania jest zupełnie przydatna, zaś same filtry funkcjonują prawidłowo i zupełnie odpowiadają swemu przeznaczeniu.

Dozorcem i robotnikom, którzy w ilości około 700 osób pracują przy robotach kanalizacyjnych i wodociągowych, wypłaca magistrat tygodniowo 4,170 rs. Do tej liczby dodać należy jeszcze przeszło 1,000 robotników, płatnych przez firmę Szuster i Peschl, którzy dostarczają robotników do robót kanalizacyjnych i wodociągowych, prowadzonych sposobem administracyjnym.

Przygotowanie planu i projektu kosztorysu prawidłowego skanalizowania nieruchomości, w której mieści się oddział straży ogniowej na Nowym-Swiecie, poruczył zarząd kanalizacyjny inżynierowi W. Szrajberowi.

Do liczby biur technicznych, którym magistrat udzielił prawa zajmowania się robotami wstępnymi przy kanalizowaniu posesyj i zaprowadzaniu wodociągów, przybyła firma Steinerta i Jantzena.

Zarząd kanalizacji i wodociągów przedstawił władzom miejskim do nagrody dwóch dozorców kanalizacyjnych, a mianowicie pp. Głowickiego i Lewaka, za umiejętne i gorliwe spełnianie obowiązków w nocy z d. 2-go na 3-ci b. m., w czasie pamiętnej nawałnicy, w wykopie kanalizacyjnym na rogu Królewskiej i Marszałkowskiej.

W dniu jutrzejszym rozpocznie się układanie rur wodociągowych na placu Teatralnym od Niecałej do Bielańskiej, przyczem ruch kołowy nie będzie wstrzymany.

Zarząd stowarzyszenia spożywczego na kolei warszawsko-wiedeńskiej i bydgoskiej zwrócił się do dyrekcji kolei z prośbą, aby przyjęto gwarancję kredytów, udzielanych członkom stowarzyszenia urzędnikom kolei. Gwarancja kredytów zawierać się ma w deklaracji strącania ich z listy płacy, wysokość zaś poręczenia sięga 1/4 pensji miesięcznej na artykuły żywności i całomiesięcznej pensji (z rozplatą ratami) na przedmioty ubrania itp. Zarząd kolei, zgodnie z projektem stowarzyszenia, gwarancję tę przyjął, znosząc jednakże równocześnie udzielanie pożyczek z funduszu samej kolei.

Budowa szwalni dla biednych dziewcząt, pozostających pod opieką Towarzystwa dobroczynności, przy ul. Starej, doprowadzona jest pod dach. W tych dniach przystąpiono do układania wiązań dachowych, które też niebawem pokryte będą, a cały gmach najdalej w połowie przyszłego roku wykończony i do użytku oddany zostanie.

Znany publicysta, Liberat Zajęczkowski, bawił przez dwa dni w Warszawie.

Z teatru i muzyki.

(J. Kl.) Na wczorajszej „Traviacie” p. Warmuth śpiewał z umiarkowaniem i nie forsując głosu.

To mu dało możność przedstawienia nam Alfreda tak dobrego, jakiego po ostatnim przedstawieniu Fausta nie oczekiwaliśmy.

Panna Rejewska każdym swym występem interesuje nas wielce; w każdym z nich spotykamy (zwłaszcza w solowych arjach) miejsca wyborne, lubo reszta przedstawienia, recitatiwa i ansamble, przedstawiają obraz nieudolnej jeszcze walki z trudnościami, nie łatwymi jeszcze do pokonania.

Jaki będzie dalszy rozwój tego talentu, przewidywać trudno; jak już rzekliśmy, wolelibyśmy tu dalszą porządną naukę, niż zbyt wczesne puszczanie się na morze bez rozwiniętych żagli i silnego steru; ale jeżeli taka już będzie wola młodej artystki, będziemy się jej przysłuchiwać z podwójną uwagą i śledzić ciągle będziemy, czy się głos w dół przedłuża, czy akcenta ekspresji i deklamacji używane są bardziej prawdziwie, słowem, czy talent tak wybitny teraz w szczegółach, nabiora potrzebnej dla produkcji publicznych jednolitości.

Z teatrzyków ogródkowych.

Jutro zatem z desek scenicznych przemówi kolega nasz—Fulgenty..

Przemówi nie sam, lecz przez usta i usteczka współpracowników i współpracowniczek pana Puchniewskiego, którzy odegrają w Belle-vue komedję jego pod niesłychanym tytułem: „Wszyscy powarjowali”

Liczni (ufamy) zwolennicy humorystycznej muzyki Fulgentego (dla świata, dla urzędników stanu cywilnego i dla ogródkowej publiczności: Franciszka Reinsteina) przepelnia zapewne wyżej wymieniony ogródek, w którym podobno, w przewidywaniu tego, liczbę ławek zwiększono..

Z Doliny szwajcarskiej.

Młoda orkiestra węgierska cieszy się stałą sympatją publiczności warszawskiej.

Nowym tego dowodem był wczorajszy koncert benefisowy dyrektora, p. Dona-Well, który okazał zebrał gromadę słuchaczy.

Młodzi wykonawcy grali z tą samą rytmicznością i karnością, co zawsze; niektóre szczegóły, mianowicie szybkie pasáže, zdumiewały swą jednością; oprócz tego, zwykłym trybem, drugie tyle numerów dodał nam nad program.

Z większych utworów słyszeliśmy marsza z „Tannhäusera”, uwertury z „Semiramidy” i „Chłopa poety”; jako ciekawy, a jeszcze niegrany figiel orkiestrowy dano nam sielankę „Kowal w lesie” Michalisa, ciekawem było również wykonanie mazura Lewandowskiego z wybornem i żywym zacięciem.

Wielce interesującą była druga połowa koncertu, którą dyrygował młodzieńki, bo podobno 12 lat dopiero liczący syn kapelmistrza, Michał, a spełniał tę funkcję z wielką przytomnością i precyzją.

Na kolonje letnie.

Dyrekcja teatrzyku w Alhambrze występuje powtórnie z przedstawieniem na cel dobroczynny.

W nadechodzący poniedziałek „Walka o córkę” graną tam będzie na korzyść kolonij letnich.

Ze względu na szlachetny cel widowiska, publiczność liczenie zapewne na nie położy.

Na cel dobroczynny.

W bieżącym sezonie letnich zabaw, odbędzie się jeszcze w lasku na Czystem zabawa, dochód z której przeznaczony będzie na Instytut moralnie zaniebanych dzieci.

Udział w programie przyjąć mają nasi sympatyczni lutniści.

Kto da więcej.

Na rzecz odbudowy organów kościoła św. Marcina otrzymaliśmy w darze od jednego z pobożnych ofiarodawców dewizkę złotą, grubą, dawnego fasonu, lecz bardzo cenną.

Według oszacowania specjalistów, łańcuszek ten, ważący 24 luty, przedstawia wartość złotą na stopienie 60 rs.

Zapewne znajdą się chętni nabywcy..

Łańcuszek jest do obejrzenia w kantorze Kurjera.

Upiększenie świątyni.

Kościół Panny Marii na Nowem-Mieście, po należytym uporządkowaniu nazewnast, dzięki nieustan-

nym zabiegom dozoru kościelnego oraz ofiarności parafjan, wkrótce upiękzonym będzie i wewnątrz.

W tym celu rozpoczęte zostały w prezbiteryum roboty dekoracyjno-malarskie, które powierzono artyście-malarzowi, p. Strzałekiemu.

Ustawiony będzie nowy wielki ołtarz dębowy, wykonany w pracowni ozdób kościelnych, p. Szonerta.

Upiększenie to, odpowiadające stylowi świątyni, ukończonem ma być w ciągu dwóch miesięcy, koszt jego, wynoszący przeszło 4,000 rs., złożonym został z dobrowolnych składek parafjan.

Do Łodzi.

Orkiestra „warszawska” pod dyrekcją p. Sonnenfelda otrzymała zaproszenie na perjodyczne występy w Łodzi.

Kapela w ciągu sezonu zimowego udawać się będzie do tego miasta co kilka tygodni, a za każdym wyjazdem wystąpi trzykrotnie.

Z ruchu pieniężnego.

Jakśmy to już zaznaczyli, sfery finansowe przewidując możliwość podrożenia gotówki, poczynili pewne kroki celem zażegnania przesilenia, którego obawiano się dopiero w przyszłym miesiącu.

Tymczasem nagle zapotrzebowanie gotówki wystąpiło znacznie wcześniej, bo już w bieżącym tygodniu.

Przyczyniło się do tego:

1) że rynki pieniężne cesarstwa nie mogły zasilić naszych finansistów, gdyż same znajdują się w kłopotach;

2) że nasze najpoważniejsze firmy bankowe w ostatnich dniach zanęcały wydawania zaliczeń na papiery—i

3) że zobowiązania naszego kupiectwa dostarczenia rubli w Berlinie na koniec tego miesiąca są nader znaczne, co właściwie jest najpoważniejszym powodem tego chwilowego braku ruchomego kapitału u nas.

Wskazane trzy przyczyny złożyły się na silne podrożenie stopy procentowej w naszych stosunkach handlowych.

O ile doświadczenie uczy, stan taki naszego rynku pieniężnego trwać nie będzie dłużej, gdyż spodziewają się już w początkach przyszłego miesiąca obfitszego napływu gotówki, co wobec przewidywanych wydatków na cele przemysłowo-rolnicze jest bardzo pożądanem.

Poświęcenie fabryki.

Wczoraj, o godzinie 5-ej z południa, odbyło się przy ulicy Dobrej poświęcenie dystylarni, nabytej przed kilkoma miesiącami przez warszawskie Towarzystwo oczyszczania i sprzedaży spirytusu.

Ceremonji dopełnił ks. Stan. Niewiarowski, kustosz katedry św. Jana, w obecności członków rządu: pp. Czarnowskiego, Ad. Michałskiego, Obęckiego i Mich. Szwajcera, dyrektora Ksaw. Radziszewskiego, urzędników instytucji, oraz dość znacznej liczby zaproszonych.

Z gruntu odrestaurowana i pokaźnie przedstawiająca się fabryka będzie ostatecznie puszczona w ruch w końcu przyszłego tygodnia.

Oczyszczanie spirytusu odbywać się będzie trzema sposobami, a mianowicie: sposobem dystylacji zimnej przez węgiel brzozy, który dotąd sprawdzany jest z Cesarstwa, ponieważ u nas nie umiemy dotychczas przygotowywać go odpowiednio; przez kolumnę Savalla; przez nowowynaleziony „epurator” systemu pp. Bormana i Szwedego, którzy również dostarczyli fabryce wszelkich innych aparatów.

Na szczególną uwagę zasługuje rozmieszczenie rezerwoarów do gatuankowania spirytusu i matematyczny miernik Bloom’a, umożliwiający pompowanie dostawionej zakładowi okowity wprost z beczek do rezerwoaru i zapewniający przytem ścisłą kontrolę przepompowanej ilości.

Fabryka nosi miano „Rektyfikacji warszawskiej” i przerabiać będzie na początek około 100,000 wialder okowity rocznie.

Jeszcze jedna.

Za parę miesięcy będzie puszczona w ruch nowa fabryka koronek, powstająca niezależnie od istniejącej już fabryki francuskiej.

Nowa fabryka mieścić się będzie przy ulicy Dzielnej i zatrudniać robotników krajowców, którzy w pierwszych trzech latach zostawać mają pod kierunkiem specjalistów francuskich z Calais.

Zakład otrzyma trzy warsztaty, również z Calais sprowadzone, których koszt przenosi 40,000 rs.

Kapitał, ulokowany w tym interesie, dochoździ obecnie do 60,000 rs., w potrzebie jednak właściciele dokupią jeszcze trzy warsztaty, gdyż są zdecydowani umieścić w przedsiębiorstwie około 150,000 rs.

Fabrykę zakładają krajowcy, których skłonilo

do tego wprowadzone w ostatnich czasach cło ochronne, wynoszące około 100% kosztu.

Ile kraj nasz potrzebuje koronek, dowodzi choćby ten fakt, iż za pośrednictwem jednego ze znajomych nam kupców przybyło w ciągu roku koronek za 150,000 rs.

Nowa fabryka wyrabiać będzie koronki w wyższych gatunkach.

= Arbuzy.

Do Warszawy nadechodzą z południowych prowincji Cesarstwa znaczne transporty arbuzy.

Z przyczyny urodzaju, cena owocu jest wcale przystępna.

= Pacjenci dra Bujwida.

W dniu onegdajszym przywieziono na kurację do dra Bujwida siedmiu starozakonnych mieszkańców Góry Kalwarii, pokąsanych przez wściekłego psa.

Pomiędzy pokąsanymi znajdują się cztery dorosłe osoby i troje dzieci, z których najmłodsze ma lat cztery, a najstarsze siedem.

= Trojaczki.

Zamieszkała na Pradze przy ulicy Targowej Chana Grünmanowa została matką trojaczek: dwóch dziewczynek i chłopczyka.

Ten ostatni umarł natychmiast po przyjściu na świat, zaś dziewczynki i matka znajdują się w doskonałym zdrowiu.

= Okradziony przez dorożkarza.

Pan Ł. wyjeżdżając onegdaj koleją petersburską, kazał się zawieźć dorożkarzowi na dworzec kolei na Pragę.

Zaledwie p. Ł. wyskoczył z dorożki i poszedł na salę, aby polecić posługaczowi kolejowemu zabranie walizki, dorożkarz zaciął konie i odjechał, uwożąc ze sobą walizę, w której znajdowały się kosztowności świeżo zakupione, oraz garderoba wartości kilkuset rubli.

Pan Ł. pamięta dobrze rysy dorożkarza i konie, zatem będzie możliwym odszukać złodzieja.

= Wykrycie składu tytoniu.

Onegdaj wydział śledczy policji natrafił na skład tytoniu i papierosów, mieszczący się przy ul. Moskiewskiej na Pradze.

Właściciel mieszkania, niejaki Szlama Ryfenholtz, utrzymywał sklep przy ul. Franiszkańskiej i zbankrutował, cały więc zapas tytoniu przeniósł do wynajętego mieszkania na Pradze, gdzie sprzedawał pomniejszym właścicielom sklepików papierosy i tytoń.

Znaleziono tam około 30 skrzyń różnego gatunku tytoniu, cygar i papierosów.

Cały zapas tytoniu zapieczętowano, a sprawę skierowano na drogę sądową.

= Pożar.

Wczoraj popołudniu na Pradze przy ul. Targowej, w posesji dra Kryzega pod nr 158-ym, w drewnianym partementem zabudowanym, nad dystylnią zapalił się sztyd, a następnie i dach gotowy smołowcem kryty.

Zawiadomiono telefonem oddział praski, z kąd przybyli na miejsce toporacy i ogień tłumili, zdjąwszy część dachu.

+ Mianowania.

Korespondent nasz z Suwałk donosi, iż miejsce dyrektora muzyki amatorskiej w Suwałkach po p. Bujanowskim i po kilku latach przerwy objął p. Godrych Novalsetti.

Na posadę dyrektora gimnazjum męskiego w Suwałkach, w miejsce p. Morsakowskiego, został mianowany inspektor petersburskiego trzeciego gimnazjum, ks. Wołkoński.

Prócz tego przeniesieni zostali nauczyciele np. Georgiewski, Gąsiorowski, Laubnic, Wisznicki, Zmijewski i Zawistniewicz.

= Na kościół.

W Łędze nad Wartą, w pow. słupeckim, amatorowie urządzili onegdaj przedstawienie teatralne na rzecz restauracji starożytnego kościoła po cystersach.

Odegrano komedję „Radey pana radey”.

Czysty dochód z przedstawienia w kwocie rs. 130 złożono na ręce proboszcza miejscowego.

= Z pola.

Z okolic miasta donoszą *Warsz. dniewn.*, że w wielu miejscach zboże, zebrane już w sterty, jakkolwiek dobrze przykryte, zostało wskutek ulewnych deszczów zamoczone tak, że tu i owdzie porasta.

Kartofle gniją tylko na nizinach mokrych i to przeważnie białe.

Natomiast paszy jest obfitość.

Prawie wszędzie już zebrano drugi i to dobry pokos koniczyny, drugi zaś pokos z łąk obiecuje być równie pomyślny, jeżeli pogoda terazniejsza dotrzyma.

+ Wywóz jaj

W gub. lubelskiej istnieją trzy agentury do skupu i wywozu jaj do Berlina i Londynu.

Dwie z nich istnieją w Lublinie, jedna w Nowo-Aleksandrji.

Agentury te, posiadające specjalnych sortowników, wysyłają jaja co piątek.

+ Trychiny.

W Kaliszu skonfiskowano już czwartego z rzędu wieprza, w którym przy badaniu drobnowidzowym znaleziono trychiny.

Kaliszanin donosi, iż mięso spalone.

Przy sposobności zwracamy uwagę, iż rzeźnicy we wschodnich prowincjach pruskich domagają się zaprowadzenia ostrej kontroli nad przywozem wieprzów i mięsa z nich z Królestwa Polskiego, opierając się na tem, iż wieprze nasze, z powodu braku kontroli sanitarnej, zarażone bywają trychinami.

+ Z żeglugi.

Donoszą nam, że nieszczęśliwy statek „Włocławek”, po wydobyciu go z pamiętnej toni lodowej, dopiero teraz został wyrestaurowany i po raz pierwszy spuszczonej na wodę.

Podróż swą odbył on do Płocka, dokąd dowiózł na regaty wioślarskie włocławskich.

Na statku ocalała jedna tylko maszyna i dno; boki, komin, pokład, tambur i t. p., znaleziono w stanie zupełnego zniszczenia.

Gruntowne odnowienie statku kosztowało około 7,000 rs., t. j. połowę pierwotnej jego wartości.

+ Jarmark.

Doroczny jarmark w Lesznie, zwany na św. Idziego, zaczął się d. 3-go września i potrwa dni dziesięć, a zatem zakończy się d. 22-go t. m.

Na jarmarku będą sprzedawane konie, bydło, owce, zboże i różne towary.

+ Wesele złodziejskie.

Dzien. łódz. donosi, iż w niedzielę przed kościoł św. Krzyża w Łodzi zajechał rząd ekwipaży prywatnych i dorożek.

Odwoziły one orszak ślubny.

Pan młody, ustrejowany w nowiutki garnitur, pokrecając wesoło, uśmiechał się do przechodniów.

Po ślubie odbyła się w jednej ze szynkowni miejscowych uczta wspaniała, nowożeńiec bowiem złożył z góry na ręce szynkarza rs. 100.

Było to wesele złodziejskie...

Pan młody jest znanym złodziejem pobytowym i żenił się z córką kolegi w rzemiośle.

+ Napad.

Rzeźnik Eizen z Kalisza, jadąc na jarmark do Kazimierza, padł ofiarą zuchwałego napadu.

W czasie drogi woźnica, nazwiskiem Szymański, oddał lejce Eizenowi, tłumacząc się, iż musi wysiąść.

Po chwili Eizen został silnie uderzony w głowę, nie tracąc przecież przytomności wysiadł i ujrzał tuż za sobą Szymańskiego, który opowiadał, iż napastnik umknął w las.

Powrócono zaraz do domu, gdzie polieja wykryła, iż napastnikiem nie był kto inny, tylko Szymański, zdradził zaś go kawał dyszla, którym pana swego uderzył w głowę.

Kawał ten był porzuconym przy drodze, resztę zaś znaleziono w domu.

Eizen zabrał ze sobą kilkaset rubli, o czem Szymański dobrze wiedział.

+ Zasypani.

W d. 16-ym sierpnia wydarzył się smutny wypadek w żwirowni Skarżysko, położonej w pobliżu stacji kolei dąbrowskiej Bzin.

W godzinach południowych, kiedy naładowany żwirem pociąg wyszedł na linię, pozostali w żwirowni robotnicy udali się na spoczynek i większość schroniła się przed upałem w postawionym opodal baraku, dwóch zaś, nie bacząc na ostrzeżenia obecnym, spoczęło pod skarpą żwiru, wykopawszy w niej niszę dla lepszego cienia i chłodu.

Nieszczęśliwi zasnęli, nie mając się więcej obudzić, kiedy bowiem po pewnym czasie spostrzeżono ich nieobecność, nieodrazu udało się trafić na oberwane miejsce i odkopano ich już bez oznak życia.

Dodać należy, że robota była prowadzona z zachowaniem wszelkiej ostrożności i robotnik przy pracy w żaden sposób nie mógł być narażonym.

+ Zagadkowa topielica.

Przed kilkoma dniami we wsi Lassy, znaleziono w jeziorze utopioną kobietę, mogącą mieć około 30 lat wieku, ubraną przyzwoicie, z gołą głową, w bucikach na nogach.

Przy rewizji znaleziono w kieszeni chustkę, a w niej związany czepek.

Niektórzy właściciele zeznają, że nieznaną widzieli przed kilkoma dniami wafesającą się po wsi.

Nieznaną wymawiała niezrozumiałe wyrazy, zaglądała do chałup, następnie poszła w pole i tam wśród bydła położywszy się zaczęła śpiewać.

Popołudniu widziano nieznaną nad stawem, co się później z nią stało niewiadomo.

Była to zapewne oblakana.

Skrzynka do listów.

W kwestji spalonych organów.

Szanowny redaktorze!

W żywo obchodzącej publiczność kwestji pożaru w kościele św. Marcina przy ulicy Piwnej, pragnę za pośrednictwem twego organu wyjaśnić sprawę i sprostować niektóre fakta, poprzekręcane zupełnie przez pewne pisma codzienne.

O przyczynie pożaru w kościele św. Marcina wiele napisano, atoli tylko *Kurjer poranny* bez skrupułu kwestję rozstrzygnął.

Pochopny reporter tego pisma w wiadomości swej o pożarze pisze wyraźnie, iż *widział*, jakoby organmistrz, reperujący organy, pozostawił palącą się świecę między piszczałkami i zapomniał ją zgasić.

Dlaczegoż nie zgasił świecy i ten, który to widział?...

Poprawia się on jednakże w końcu swego artykułu i dodaje, że ogień powstał z rozżarzonych a niedobrze zalanych węgli w piecyku.

Niniejszem więc oświadczam, iż żadnego piecyka ani węgli rozżarzonych zupełnie nie używałem.

Natomiast używałem jednopłomiennej maszyny naffowej, lecz tę, wychodząc po pracy, sam zagasiłem i postawiłem na ławce na środku chóru, bliżej balustrady, niż organów; świecy też nie mógłbym pozostawić zapalonej, gdyż nie byłem w stanie anormalnym.

Wyszedłem z chóru o godzinie wpół do siódmej wieczorem i więcej nie powróciłem.

W niedzielnym swym numerze *Kurjer poranny* o zwał się znów „Echem z pożaru”, oznajmiając światu, że „organmistrz K., prowadzony w nocy z ulicy Źródłowej do cyrkułu, byłby padł ofiarą zemsty tłumów, gdyby nie interwencja policji”.

Wiadomość to i sensacyjna i ciekawa, lecz fałszywa od początku do końca.

W drodze bowiem do cyrkułu nikt zupełnie mnie nie zaczepił.

Tu także dodam, iż mimo to, że wypadek ognia nie z mojej nastąpił winy, poniosłem dotkliwą klęskę materialną, gdyż kilkadziesiąt ciężko i krwawo zapracowanych rubli i wszystkie narzędzia swoje straciłem, co w mojem położeniu dotkliwie czuć mi się daje.

Znając cokolwiek historję spalonych organów, dodam, że zostały one zbudowane przed 140-tu laty, bez drugiego manualu (pozytyw).

Na początku bieżącego stulecia dorobioną została mała pozytywa, której wintladka mieściła się pod klawiaturą, a ta zaś w prawym pawilonie, gdzie dotąd mieścił się główny manual.

W roku 1855-ym przystąpiono do przebudowy organów, a w r. 1856-ym, przy rozbieraniu, znaleziono w dwóch wintladach napisy łacińskie, pisane na grubym papierze, przyklejonym do drzewa. Napisów owych dosłownie nie pamiętam, to tylko wiem, iż organy miały wówczas 108 lat, a zbudowali je Ernest i Paweł Hepnerowie.

W roku 1858-ym organy ukończone zostały; z pierwotnej ich budowy pozostała struktura, której dziś najbardziej żalować należy, odsuniętą została od muru blisko o łokieć, wintlady manualna i pedalna, jeden głos w pedale i cztery miechy; piąty miech dorobiono nowy, wszystkie inne części zrobiono również nowe.

Pozostają z szacunkiem

Ignacy Karczewski,
organmistrz.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Wylosowane d. 23-go b. m. listy zastawne Towarzystwa kredytowego m. Lublina I-iej serji wypłacane są przed terminem przez bank handlowy w Warszawie za potrąceniem dyskonta po 1/2%, miesięcznie. Listy wylosowane winny być przedstawione do zapłaty z 15-ma kuponami.

— Szkoła malarska dla kobiet p. Wiesiołowskiego otwarta będzie z d. 1-ym września.

— Egzamina kandydatów i kandydatek nowo zapisujących się na naukę do instytutu muzycznego warszawskiego na pierwsze półrocze roku szkolnego 1888/9 rozpoczyna się d. 1-go września. Początek lekcyj oznaczono na d. 15-ty września.

— Od d. 1-go września r. b. odpadki węgla kościanego w związku moskiewsko-warszawskim taryfowane będą w pojedynczym ładunku podług zasad klasy czwartej, w pełnym zaś podług zasad klasy D.

— Wylosowane na pierwszym ciągnięciu d. 27-go kwietnia r. b. listy zastawne m. Kalisza splecane będą od dnia 1-go września. Od wcześniej realizowanych pobierane będą dyskonto po pół procent za brakujący miesiąc.

— Od d. 1-go września zniesione zostaną wszystkie opłaty taryfy związku niemiecko-polskiego dla komunikacji ze stacjami kolei iwangrodzko-dąbrowskiej. W ich miejsce wjadą tymczasowo w wykonanie tablice taryfowe tylko dla kierunku przez stację Sosnowiec kolei iwangrodzko-dąbrowskiej.

— Czerdzieste piąte losowanie listów likwidacyjnych Królestwa Polskiego na sumę 827,085 rs. 76 kop. odbędzie się d. 1-go września, o godz. 10-iej zrana, w sali losowań tuższego kantoru banku państwa.

